

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **Krajský prokurátor v Bratislave, Krajská prokuratúra**, proti žalovanej: **Sociálna poisťovňa, ústredie**, Ul. 29. augusta č. 10, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. 322-5823-GC-04/2007 zo 16. novembra 2007, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 29. septembra 2009, č. k. 3S 145/2008-65, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 29. septembra 2009, č.k. 3S 145/2008-65 **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým rozsudkom krajský súd zamietol žalobu a žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

Z odôvodnenia rozsudku krajského súdu vyplýva, že žalovaná rozhodnutím číslo 322-5823-GC-04/2007 zo 16. novembra 2007 zamietla odvolanie spoločnosti B., s.r.o. zo 4. októbra 2007 a potvrdila rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Prešov č.700-2710390807-GC04/07 z 20. septembra 2007, ktorým tento prvostupňový správny orgán podľa § 178 ods. 1 písm. a) deviaty bod a § 239 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) uložil pokutu v sume 800 Sk za porušenie povinnosti ustanovenej v § 231 ods. 1 písm. f) a § 231 ods. 2 zákona o sociálnom poistení za mesiace január až august 2007. Krajský súd mal za preukázané, že pri vydávaní oboch rozhodnutí vychádzali správne orgány zo zistení, že spoločnosti B. s.r.o. bolo dňa 13. februára 2007 a 22. augusta 2007 doručené oznámenie, že je povinná zasielať

mesačné výkazy poistného a príspevkov elektronickou poštou. Spoločnosť bola upozornená na fakt, že za porušenie povinnosti zamestnávateľa predkladať mesačný výkaz poistného a príspevkov v elektronickej forme mu môže pobočka uložiť pokutu až do výšky 500 000 Sk podľa § 239 zákona o sociálnom poistení. Proti rozhodnutiu žalovanej podal protest prokurátor, ktorý žiadal, aby žalovaná zrušila rozhodnutie. Žalovaná rozhodnutím zo dňa 31. marca 2008 protestu prokurátora nevyhovela, pričom po podaní odvolania spoločnosťou B. s.r.o., Generálny riaditeľ Sociálnej poisťovne rozhodnutie o nevyhovení protestu prokurátora potvrdil a odvolanie spoločnosti B. s.r.o. zamietol. Následne žalobca v lehote podľa § 250b ods. 5 OSP podal žalobu. Krajský súd poukázal na to, že spoločnosti B. s.r.o., nebolo odňaté právo tým, že mu správne orgány nedoručili oznámenie o začatí konania, pretože z ustanovenia § 184 zákona o sociálnom poistení nevyplýva povinnosť upovedomiť všetkých známych účastníkov konania o začatí konania. Spoločnosti B. s.r.o. bolo oznámené, že jej povinnosťou je zasielať mesačné výkazy poistného a príspevkov elektronickou formou, a taktiež bola poučená, že za porušenie tejto povinnosti zamestnávateľa jej môže byť pobočkou uložená pokuta podľa § 239 zákona o sociálnom poistení. Z administratívneho spisu nevyplýva, že by Sociálna poisťovňa, pobočka Prešov ako aj žalovaný svojim procesným postupom odňala spoločnosti B. s.r.o. jeho práva, t.j. predložiť na podporu svojich tvrdení návrhy, vyjadrenia, dôkazy, ktoré mu boli známe. Podľa názoru krajského súdu túto možnosť mal účastník konania v rámci odvolacieho konania. Správne orgány uložili pokutu až od januára 2007 z dôvodu, že účastník konania bol preukázateľne upozornený na uvedenú povinnosť až 13. februára 2007. Krajský súd poukázal na to, že sociálna poisťovňa je splnomocnená zákonom určiť obsahovú stránku tlačív alebo inej formy plnenia povinností ustanovených v § 231 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, ako aj spôsob ich zasielania. Spoločnosť B. s.r.o. mala možnosť písomne požiadať Sociálnu poisťovňu, pobočku Prešov o udelenie výnimky z povinnosti predkladať mesačné výkazy poistného a príspevkov v elektronickej forme. O udelenie výnimky však spoločnosť nepožiadala. Krajský súd sa nestotožnil s tvrdením žalobcu, že rozhodnutia správnych orgánov sú nepreskúmateľné, pretože tak prvostupňové správne rozhodnutie ako aj rozhodnutie o odvolaní proti nemu majú náležitosti ustanovené v § 184, § 196 a § 209 zákona o sociálnom poistení. Podľa jeho názoru prvostupňový správny orgán ako aj žalovaná vydali svoje rozhodnutia vo veci uloženia pokuty v súlade so zákonom.

Proti rozsudku krajského súdu podal odvolanie žalobca. Nesúhlasil s právnym názorom súdu, že nedoručením oznámenia o začatí konania nebolo spoločnosti B. s.r.o. odňaté právo. Poukázal na to, že so začatím konania zákon o sociálnom poistení spája práva a povinnosti jednak pre konajúci orgán (§ 195 ods. 1, 2, 3, § 196 ods. 1,7, § 209 ods. 1, 2, 4, § 210 ods. 2 zákona o sociálnom poistení) ako aj pre účastníka konania (§ 196 ods. 6 zákona o sociálnom poistení). Zásada materiálnej pravdy, podľa ktorej sú výkonné orgány Sociálnej poisťovne povinné pred vydaním rozhodnutia presne a úplne zistiť skutočný stav veci a objasniť všetky rozhodujúce skutočnosti bez ohľadu na to, či svedčia v prospech alebo v neprospech účastníka konania, platí aj pre konanie podľa zákona o sociálnom poistení. Namietal tiež, že konajúce orgány verejnej správy a ani súd sa nevysporiadali s tým, že spoločnosť B., s.r.o. predkladala Sociálnej poisťovni, pobočke Prešov za obdobie, za ktoré jej bola uložená pokuta, mesačné výkazy poistného a príspevkov v papierovej forme. Podľa jeho názoru je zamestnávateľ povinný plniť si povinnosti podľa § 231 odseku 1 písm. a/ až f/, h/ a j/ alternatívne obidvoma spôsobmi, t.j. buď *na tlačivách alebo inou formou*, ktorých obsah a spôsob zasielania určí Sociálna poisťovňa. Namietal, že rozsudok krajského súdu je nepresvedčivý a vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a taktiež poukázal na skutočnosť, že súd mal v zmysle § 250 ods. 6 OSP konať ako s účastníkom konania aj so spoločnosťou B., s.r.o.. Žiadal preto, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie.

Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu poukázala, že v zmysle § 231 ods. 2 zákona o sociálnom poistení má Sociálna poisťovňa oprávnenie stanoviť obsah tlačív alebo inej formy plnenia povinností ustanovených v § 231 ods.1 zákona o sociálnom poistení. Sociálna poisťovňa, pobočka Prešov, určila spoločnosti B., s.r.o. zasielať pobočke výkazy poistného a príspevkov za príslušný kalendárny mesiac elektronickou formou, o čom bola spoločnosť včas informovaná. Podľa jej názoru je napadnuté rozhodnutie v spojení s prvostupňovým rozhodnutím preskúmateľné a žalovaná ani prvostupňový správny orgán neodňali spoločnosti právo predložiť na podporu svojich tvrdení návrhy, vyjadrenia alebo dôkazy, ktoré jej boli známe. Z týchto dôvodov žalovaná navrhla napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 OSP preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu a konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že rozsudok krajského súdu je potrebné zrušiť.

Z administratívneho spisu žalovanej vyplýva, že prokurátor krajskej prokuratúry podal protest proti rozhodnutiu Sociálnej poisťovne, ústredia číslo 322-5823-GC-04/2007 zo 16. novembra 2007. Rozhodnutím Sociálnej poisťovne, ústredia číslo 322-5823-GC-04/2007/PP z 31. marca 2008 protestu prokurátora nebolo vyhovené a následné odvolanie spoločnosti B., s.r.o. proti tomuto rozhodnutiu bolo rozhodnutím Generálneho riaditeľa Sociálnej poisťovne číslo 322-2542-GC-04/2008 z 24. júna 2008 zamietnuté a rozhodnutie č. 322-5823-GC-04/2007/PP z 31. marca 2008 bolo potvrdené. Následne prokurátor podal dňa 10. septembra 2008 žalobu na preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovanej o uložení pokuty spoločnosti B., s.r.o..

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb.

Podľa § 27 ods. 2 zák. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov ak bezprostredne nadriadený orgán, dozerajúci orgán alebo orgán uvedený v odseku 1 písm. a) nevyhovie protestu prokurátora, *môže prokurátor podať na súd žalobu na preskúmanie zákonnosti tohto rozhodnutia, ak tak ustanovuje osobitný zákon.*

Podľa § 250 ods. 6 OSP účastníkom konania o žalobe prokurátora je prokurátor, účastníci správneho konania a správny orgán podľa odseku 4.

Okruh účastníkov konania vo verejnom súdnictve (teda aj v správnom súdnictve) je určený priamo zákonom a súd musí dbať, aby konal so všetkými účastníkmi, v opačnom prípade dochádza k odňatiu možnosti konať pred súdom a tým aj k porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie.

Účastníkom správneho konania bola spoločnosť B., s.r.o., avšak zo spisu krajského súdu ako aj zo samotného rozhodnutia krajského súdu vyplýva, že s uvedenou spoločnosťou krajský súd nekonal. Jeho postupom bola spoločnosti B., s.r.o. odňatá možnosť konať pred súdom.

Vzhľadom na uvedené procesné pochybenie odvolací súd podľa § 246c OSP s primeraným použitím ustanovenia § 221 ods. 1 písm. f) a ods. 2 OSP rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní bude úlohou krajského súdu opätovne preskúmať zákonnosť napadnutého rozhodnutia žalovanej a vo veci opätovne rozhodnúť, pričom bude konať so všetkými účastníkmi konania v súlade s § 250 ods. 6 OSP, teda aj so spoločnosťou B., s.r.o.. Súčasne rozhodne aj o náhrade trov konania, vrátane trov konania odvolacieho (§ 224 ods. 3 OSP).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 29. septembra 2010

JUDr. Viera Nevedelová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Anna Koláriková